

Essent arribada la armada del Christianiss. Rey de França Señor nostre, en los mars de Cataluña, y obtinguda la victoria que fonch nostre Señor seruit donarlos en 29. de Mars proxim passat en la badia de Rosas, en la qual prengueren 5. vaxells, y vna pollaca carregats ab moltes prouisiōs y moniciōs de guerra, y 2. Galeras en lo port de Portuēdres, y desitjant sumamēt lo Excelentiss. de Bordeus emplearse en la bona conseruacio de Cataluña, sentia molt lo auerse de detenir per causa de la inconstancia dels temps, y algun tant sofegat per donar animo y consolat los naturals enuia la vanguardia de la sua armada que eran sine vaxells pera asegurar-se dels auisos dels enemichs, arribada dita vanguardia deuant Barcelona alguns dies apres, animats de son valor sens aguardar que la resta de la armada arribas per no perdre ocasion sen anaren a la volta de Tarragona, y trobant baix de la artilleria de la Ciutat vn vaxell li tiraren moltes canonades, vent los de Tarragona los vaxells tocaren arma ab molt gran alteracio formant sos esquadrons, traent algunes pesas de artilleria pera offendre nostra armada, mes los nostros los saludaren ab tantes bales quels obligà auer de retirar la gēt era axida, matantlos dos, o tres cabos, y molta altra gent, auentlos pres de cami algunes barcas carregades de monicions, com son blat, farina, y altres monicions de guerra, y sobrenintlos lo temps ab tanta borrasca, quels obligà a correr la derrota fins arribar alguns vaxells de la armada a vista de Mallorca, y trobant de cami dos vaxells grosos los prengueren, los quals anauen carregats de blat, y altres cosas de molta valor presentant los estandars dels dits vaxells a la Ciutat, y Deputacio, los quals vns y altres pochos dies apres se vingueren a trobar sobre Barcelona ahont han estat fins lo restant de la armada arribà a la dita Ciutat

A dos de Maig Mil sis cens quoranta y hu a les set de la matinda apres de auer corregut diuersos auisos, de la armada arribaren dos Galeras al moll de Barcelona, vna de las quals era la del Eminentissim Cardenal Rotxeliu, y altra de les rendidas, tirant al entrar saludant la terra ab quatre pesas, responent lo baluart en la forma acostumada, sabent los molt Illustres señors Consellers, y Diputats de Cataluña la bona noua de la vinguda de sa Excelencia, y armada enuiaren sos Embaxadors que foren per la Ciutat lo señor Francisco

cesch Ioan de Vergos, y lo senyor Hyacintho Fabregues, y per los senyor Deputas, lo senyor don Henrich Semmenat, y lo senyor Jaume Damians, per als quals se tenia preuinguda vna faluga per anar a dar la ben vinguda al Excelentissim Archebisbe de Bordeus: pero obligat del Capita de la Galera Rotxelina se embarca en ella, la qual serpa del moll pera anar a encontrar-se ab la armada que poch auia comensa a fer mostra sobre Mataro molt a la mar, venint poch, a poch pera donar lloch a la preuencio de saludar ab la forma y magestat conuenia, donantlos lo Capita de la Galera als senyors Embaxadors vn dinar molt grandios, obligant los ab moltes caricias dinassen ab ell, acceptaren y foren regalats ab molta diuersitats de plats que causà admiracio, arribaret a befar las mans a sa Excelencia, los quals rebe dins sa Almiranta de la armada ab suma alegria y contento, y mostras del amor, y gana que aportaua de afauoir al Principat de Catalunya, y Ciutat de Barcelona, mostrant tenir notable sentiment de no poder rebre merce en ella per causa que les intelligencias y auisos no permitia de tenir-se vn punt que era força auer de partir la mateixa nit a la volta de Tarragona per importar sumament a la bona directio dels negocis occurrents, y volent los dits Embaxadors tornar a Barcelona lo Excelentissim de Bordeus nols o permite dient volia vesen la salua se faria, obligantlos se embarcassen en la Galera Capitana arribaren deuant la Ciutat de Barcelona sent los axits a rebre los vaxells de la vanguardia estauen sobre la platxa de Barcelona, feta la salua giraren les proes, se retiraren, comensant la Ciutat a disparar la artilleria dels baluards: primerament lo de Llevant, Migjorn, del Vi, lo de santa Eularia, Draçana, y demes torres, no estant en esta ocafio ociosa la montanya de Monjuich que tambe volgue mostrar sa gala, donant la ben vinguda a sa Excelencia y armada disparant los pedres y tota la mosqueteria fent vna gallarda salua, responent los vaxells y galeras ab tant consert y estruendo que causà admiracio a tota la gent que estauan a la mira de la muralla, y moll de la ciutat de Barcelona aguardant la desembarcacio de sa Excelencia quant arribà, auis que no desembarcava, sino que passaua de llarch, com o feu a la matinada comensant a pendre la derrota la volta de la ciutat de Tarragona sens aguardar cosa alguna, si be per tenir lo vent contrari no fonch possible auansar lo ques desijaua per conseguir los bons effectes que se espera.

En lo entermedi que les dites armades de mar, arribauen, lo Excelentíssim senyor monsiur de la Mota de Deancort General de las de terra, ab sos Tercios de caualleria, y infanteria, artilleria, y demes aparells de guerra treballaua en auansar las tropas la volta de la ciutat de Tarragona: la ciutat de Barcelona en totas las ocasions primera ab son tercio ab lo senyor micer Pere Ioan Rosell Confeller Terç de la dita Ciutat feya lo mateix, y los Illustres senyors Diputats del Principat de Cathalunya, enuiant lo Militar lo senyor Francesch de Tamarit, fent auansar las tropas de la caualleria y infanteria passant en llibertat los llochhs ocupats dels enemichs fent passar la caualleria del regiment de Monsiur de Brisach, la de don Iuseph de Caramany per lo coll de Illa, per anar a la vila de Valls, y lo restant de la caualleria Francesa y Catalana, y la infanteria conduida per lo monsiur de Serinyan, y lo senyor Diputat militar Francesch de Tamarit ab la artilleria per lo coll de Cibra per ser mes facil, lo Excelentíssim monsiur de la Mota acompanyat de alguna de la caualleria Francesa y Catalana, prengue la vanguardia per anar a veurer lo exercit dels enemichs, y regonexer los puestos, los quals estauan posats en batalla a vn quart de llegua de la Vila de Valls ab animo al que amostrauen de defensarse, y la Excelencia lo monsiur de la Mota fent auansar las tropas en bona ordenança per a veurer si podria tallarlos perque no fugissen, trauant algunas escaramusas se anaren retirant dexant la dita vila de Valls pasant los nostres dins de la dita vila de Valls, los enemichs desfenpararen, y los nostres los seguiren fins a la vila de Constanti, lo senyor Diputat, y la gent Cathalana se alojaren dins dita vila, y lo Excelentíssim senyor monsiur de la Mota se alojá fora ab las tropas ahont han estat fins lo darrer del mes de Abril proxim passat. Lo primer die del mes de Maig lo Excelentíssim senyor monsiur de la Mota feu partir finch cents soldats peraque guardassen lo pas del coll de Balaguer, pera que no entras ningun viuers, ni focorro als enemichs fent que sempre continuament tocassen al alarma per inquietarlos.

A quatre del dit mes de Maig descubriren la armada Naual molt prop de la Ciutat de Tarragona al axir del alba, la qual dobla temor als enemichs, y gran regosijo al Mo-

sur de la Mota, y a tots los demes enuiant la ben vinguda al Excelentissim Señor Arcabisbe de Bordeus Generalissim de la armada de Mar, entran aquella tarda a la vila de Reus ahont trobaré molta abundancia de manteniments, a finch de Maig Mosur de la Mota auét donat orde a Mosur de Buisach ab tres cèts caualls anas ha regonexer la vora de la Mar, y prengues ordes del Excelentissim de Bordeus, veren axir al ques judican mil Caualls. Y vist per los nostres los acometeren ab tanta valor q̄ no obstant los cnemichs auia feta enboscada, y los nostres no aportât altra intencio q̄ regonexer los puestos, y Mosur de Buisach auansant ab sa Caualleria Francesa, y la Compañia de Caualls de Gerona Capita Don Ioseph de Caramany, que palearen valerosissimamēt durant la palea vna hora resta la Victoria per lo Principat de Catalunya, y restant dels enemichs entre morts, y presos cent, y cinquanta entre los quals se prengueren dos Capitans, y altres Oficiais. Los noms dels quals no se ha pogut encara saber per no volero dir, dels nostres restaren quatre presones, y vuyt entre morts, y nafrats fugint los enemichs y seguintlos la nostra Caualleria fins a las portas de Tarragona fent la Compañia de Don Ioseph de Caramany dos mil marauellas. Y totes las Tropas Catalanas, y Francesas que fonch de admirar per ser la auentatja tanta que no sent los nostros sino tres cents, y los enemichs mil, q̄ sino es sobra de valor, y auxili de nostre Señor nos podria obrar lo que ses fet.

A fet de dit mes Mosur de la Mota, y lo Excelentissim de Burdeus se conferiren, y resolgueren de asietiar a Salou port de mar ab la Armada Naual fent Mosur de la Mota auansas las tropas asietiasen la Plaça com ho feren, y los de dins de Salou ventse asietians se donaren ab pactes, y dexaren la Fortaleza, y entregaren al Excelentiss. Arcabisbe, y Monciur de la Mota exint ab bala en boca, y los bagajes podrian portar a las espatllas als quals los feu cōboyar fins a passada la Pineda vista de Tarragona per auerho axi pactats trobat dins la Fortaleza de Salou 49. homēs, y vn Cabo, y han dexat 4. Peses de ferro 6. de Bronso, y lAguns Padres Balas, Poluora, y Merxa ab abundancia, y tenint auis lo Excelentissim de Burdeus, que en los Aisachs se trobauē 18. Galeras del enemich, feu vela, y encamina sa Armada pera veurer si las podria encontrar, y arribat ja no las troba, y tornant la volta a Tarragona encontra dos Barcas, les quals se diu aportauen la Plata y recamara del Princenp de Butera General del Camp del enemich que la enuiaua a Valencia es de

de gran estimacio y valor, lo nostre Exercit va marxant a la volta de Tarragona y Constanti en los Puestos que estan fortificats los enemichs Nostre Señor vulle donarnos Victoria, y guarde Nostre señor a Vossas Señorias.

Ab la vltima auisú à V. S. com ayr marcharem de la vila de Reus enues Constanti, y anant marxant verem fums, y apres descubrirem que cremauan Constanti, arribarem deuant la Vila pensant que pus la cremauen noy auia guarnicio, y fou al contrari per quens rechaçaren famosament ab molts tirs de mosquetades, pasfarem auant en vers Tarragona fins a la vora del Riu ahont verem lo enemich asquadronat vna de les compañies dels Francesos xoçà ab altra dels enemichs de la qual prengue quatre soldats de cauall ab sos caualls, y vn de mort hauem enuiats a la Vila de Valls, los dos son Castellans y los altres dos son Irlandesos, ferem alto en la campanya en vista del enemich.

Vuy demati a tretze ha enuiat lo senyor de la Mota sa trompeta a la vila de Constanti dientlos que si ells se volian rēdir ho fessen, perque apres plantada la bateria no sels donaria quartel: son se tractats los pactes, y ha resolt lo cabo de rendir la plaça ab la forma acostumada axint ab les armes, y roba han pogut aportar propria dels oficials y soldats ab ques tirassen molts de tirs sens bala, perque no fos castigat del Princep Botero General del exercit, lo qual ses fet sobre de mig dia, y se ha tirat serca de vna grandissima hora ab dita forma, y a les quatre hores de la tarde se ha posat foch a la poluora tenian dins la dita Vila, y se ha cremat la cara lo cabo, y finch soldats, que apar ha volgut Deu nostre Senyor castigar las grandissimas insolencias han fetes dins la dita Vila, cremant aquella, que es viuia llastima de veuren, son axits tots que deuiant ser las finch horas de la tarda, y lo cabo, y los soldats se son cremats, los han trets primer a braços per no tenir figura ningun dells en ses cares, y apres los demes, los quals ha fet comboyar fins serca de la Ciutat de Tarragona lo Excelentissim senyor Monsiur de la Mota ab dos compañies de caualls, som entrats encontinent dins y hauem tingut particular contento se sien rendits, y lo Excelen. senyor de la Mota ha dit es estat de gran importancia hauer ocupat esta plaça, y que son estats vns infames hauerla rendida ab tal mengua hauent hi de guarnicio dins de la dita Vila tres cens y trenta moscaters, pero ab sentiment de veurer cremada vna vila tan bona. no obstant axo ha resolt lo senyor de

de la Mota posarse dintre, lo mateix ha fet lo senyor Conseller, y lo Deputat Militar, y demes cauallers, acomodanse de la millor mane-
ra han pogut, est mateix die se ha lleuat laygua a Tarragona, de la
qual se valian pera molrer, en vna eminencia quey ha desta part de
Tarragona, de la qual se pot batre, han fet vn fortin los enemichs,
ahont y ha vn tercio de Bolons, dema ab lo fauor de Deu pendrem
resolucio del que auem de fer, y mediant aquell confio auisat ab
altre dels bons successos. Deu nos los done en tot Constanti y
Maig a 13. de 1641.

Las armadas de mar del Excelentissim de Burdeus estan deuant
Tarragona per impedir que nols puguen entrar ninguns socorros
ab que, y ab los atagues de terra y estan guardats per la mar, se espe-
ra que dins breus dias se auran de rendir, quant no, es cert se entra-
rà ab tota rigor, y no sels donarà cortell, sino ques donarà a saco.

Lo Duch de Nochera que governa las armas del enemich
en Fraga ses retirat a titol de malalt a Zaragoza auent dexat sola-
ment mil soldats de guarnicio, y dos tropas de caualleria en la fron-
tera de Arago ab la retirada, del qual y poca guarnicio en la vi-
lla de Monço se ha mogut alguna alteracio, que apar son presagis
dels bons sucesos se esperan; que segons lo mal govern se han de
mudar, seguint las nostras pitjades, amparantse debaix de las flors
de Lis, y del bon govern del Christianissim Lluys XIII. al qual prof-
pere nostre Senyor pera augment de la Christiandad conforme sos
seis vassalls loy suplicam, y auem menester.